

de första dagarna i Maj, och som af allmogen tros äga särdeles kraft att bota sjukdomar.

MAJER, mäjarr, pl. Se *Majblomster*, 1.

MAJGRÄS, n. 5. Det väluktande grässlaget *Holcus odoratus*, med gul blomvippa. Kallas äfv. Myskegräs.

MAJNYCKEL, m. 2. pl. — *nycklar*. Se *Oællägga*.

MAJESTÄT, -- ät, n. 5. (lat. *Majestas*) 1) Den storhet, höghet hos styrande, som bjuder dyrkan eller vördnad. *Guds m. Konungens, tronens m. Romerska folkets, senatens, lagarnes m. Konungen framträdde i hela sitt m.* — 2) (i utsträckt mening) Storhet hos person eller sak, egnad att väcka beundran, vördnad. *Hon har i hela sin person ett visst m.* — 3) Titel, som gifves kejsare, konungar och deras gemåler. *Hans, hennes kejsarliga m.* (förkortas till *H. Kejs. M.*). *Hans, hennes kongl. m.* (förkortas till *H. K. M.*). *Hans, hennes m.* (förkortas till *H. M.*). *Deras m-er* (förkortas till *DD. MM.*). *Eders m.* ell. *Ers m.* (förkortas till *E. M.*).

MAJESTÄTISK ell. **MAJESTÄTLIG**, a. 2. Som har egenskap af majestät, hög, stor, konglig. — *Majestätsiskt* ell. *Majestätligt*, adv.

MAJESTÄTLIGHET, f. 5. Egenskapen att vara majestätlig.

MAJESTÄTSBROTT, n. 5. Förbrytelse mot statens öfverhufvud.

MAJESTÄTS-FÖRBRYTARE, m. 5. En, som begår majestätsbrott.

MAJGREFVE, m. 2. pl. — *grefvar*. Så kallades fordom en person, hvilken i Maj månad, blomsterkrönt, i högtidligt tåg fördes kring bygden.

MAJOR, -ör, m. 5. (lat. *Major*, större, äldre) Regementsofficer, i rang näst öfver kapiten; har regementets räkenskaper m. m. om hand, och har att göra med rekryteringen och civilstaten.

MAJORAT, -- ät, n. 5. o. 5. 1) Äldste sonens och hans efterkommandes förmånsrätt till arf, enligt länsrätten, ännu i vissa länder bibehållen för adeliga familjer. — 2) Se *Majorats-gods*.

MAJORATSGODS, -- ätsgödds, n. 5. Gods, som går i arf efter majoratsrätt.

MAJORATSRÄTT, m. sing. Förmånsrätt till arf af fast egendom på grund af förstfödsrätten.

MAJORITET, --- ét, f. 5. (af lat. *Major*, större) 1) Flertalet af röster i en rådsläpande församling, af enskilda personer i ett land, en nation. *M-en af de röstande, af svenska folket. Absolut m.*, då röstantalet öfverstiger hälften af samtliga rösterna. *Relativ m.*, då röstantalet är det största af flera särskilda, utan att dock hinna till hälften af de röstandes hela antal. — *Syn.* Pluralitet, Flertal. — 2) Parti uti en rådsläpande församling, som vanligtvis har öfvervigning vid omröstningar. *M-en i engelska underhuset.*

MAJS, m. sing. Turkiskt hvete. — Skrifves äfv. *Mais*.

MAJSTÅNG, f. 5. pl. — *stänger*. En med löf, blommor, flaggor, band, målade ägg och papperslappar prydd stång, som uppresas midsommarsaftonen, och omkring hvilken dans anställes.

Anm. Ordet tros härleda sig af det i vissa landsorter brukliga verbet *Maja*, kläda med löf och blomster. Rättare torde dock vara att antaga dess härledning ifrån blomstermånadens benämning, *Maj*, helst man vet, att Majstänger fordom i England och Frankrike restes i Maj månad, och att man der, liksom nu i Sverige, dansade omkring dem. Seden synes derifrån

hafva blifvit införd i vårt land, och klimatets olikhet förklarar lätt, hvarföre här den tidpunkt dertill blifvit utsedd, då naturen står i sin högsta fågring.

MAK, n. oböjl. 1) Beqvämlighet. Brukas numera endast i uttrycken: *I sakta m.*, sakta, långsamt; *i godt m.*, i all beqvämlighet. — 2) (i äldre språket) Beqvämt rum. Deraf ännu *För-mak*.

MAKA, v. a. 1. I. Sakta och helt litet förflytta något. *M. hit stolen. M. stolen litet närmare åt fönstret. M. fram, ihöp, i'n, néd, tillbaka, undan, upp, ut.* — *Syn.* Jemka. — *M. sig*, v. r. ell. *M. åt sig*, flytta sig något litet undan. *M. sig fram, i'n, &c.*, flytta sig något litet fram, in, &c. *M. ihöp sig* ell. *m. sig ihöp*, flytta sig något litet tillsammans.

MAKA, f. pl. *makar*. (i maskulin *make*) II. Qvinna, som ingått äktenskap och hvars man lever. *Det är hans m.*, hans äkta m. — Kan äfv. sägas om honan af vissa djurpar, t. ex.: *Dufhanen har mist sin m.* — *Syn.* Hustru, Fru, Gemål.

MAKA, adj. pl. oböjl. III. Hörande tillsammans såsom par. *M. handskar.* — *Motsats:* Omaka.

MAKALÖS, a. 2. Som icke har sin make. *En m. sång. M-t arbete.* — *Syn.* Ojemförlig, Oförliknelig, Oöfverträfflig. — *Makalöshet*, f. 5. (föga brukl.)

MAKALÖST, adv. Utan make, utan like; ojemförligt, oförlikneligt, oöfverträffligt. *Hon sjunger m.*

MAKE, m. 2. pl. *makar*. 1) Den eller det ena af ett par. *En handske, sko utan m. Jag vet ej, hvar jag har m-n till denna vante. M-n till en tafla*, annan tafla som hör tillsammans dermed. — 2) (i utsträckt mening) Like. *Han har ej sin m.* (Talesätt) *Aldrig hörde jag m-n*, aldrig förr har jag hört något sådant. Se äfv. *Kaka*. — 3) *Äkta m.* ell. blott *m.* kallas äfv. en gift man i hänseende till hustrun. *Hon har mist sin m.* Har i plur. *Makar*, hvilket, liksom äfv. *Äkta makar*, säges om man och hustru tillsammans, t. ex.: *De äro makar inför Gud. Tvenne äkta makar. De trogna, såta makarne.* — *M.* kan äfv. sägas om hanen af ett djurpar, t. ex.: *Turturdufvan har mist sin m.*

MAKETT, -kä'tt, m. 5. (fr. *Maquette*) Kolf eller ett till hälften i stång uträckt smältstycke.

MAKI, máki, m. 2. pl. *Makis*. Ett djurslägte af Halfaporna, på Madagascar, med smal, spetsig nos, långt och trekantigt öfverhud, samt till en del ulligt hår. Lemur.

MAKLIG, a. 2. (af *Mak*) 1) (om person) Fallen för beqvämlighet, långsam i hvad man företager. *Han är mycket m.* — *Syn.* Kommod. — 2) (om sak) Som ej medför mycken möda eller skyndsamhet; fri för mödosamt arbete, bråk, bekymmer. *En m. resa. Föra ett m-t lif.* (Sjöt.) *M. vind*, lagom vind. — *Syn.* Beqväm, Kommod.

MAKLIGHET, f. 5. 1) Egenskapen att vara maklig. — 2) (sjöt.) Ett fartygs egenskap, att göra alla sina rörelser utan våldsamhet. — *Syn.* Beqvämlighet, Kommoditet.

MAKLIKT, adv. På ett makligt sätt, i maklighet, i godt mak.

MAKRILL, -i'll, m. 5. 1) Slägte af de taggfeniga fiskarna. *Scomber*. — 2) En art deraf, en fot lång, blå, med svarta tvärvågor; i Atlantiska hafvet; har läckert kött. *Scomber Scombrus*, — *Ss.* *M-fiske*, -nät.